

Celleforandringer på Livmoderhalsen

Hvad betyder forandringer i celleprøven fra livmoderhalsen?

I Danmark tilbydes alle kvinder mellem 23 og 65 år screening for livmoderhalskræft. Screeningsprogrammet har nedbragt hyppigheden af livmoderhalskræft betydeligt. Der tages en celleprøve fra livmoderhalsen og afhængig af resultatet udvælges de kvinder, som bør undersøges nærmere. Mistanke om celleforandringer behøver ikke at være forstadier til kræft, men kan skyldes infektion eller heling efter tidligere infektion. Egentlige celleforandringer er ikke det samme som, at du har kræft – men alene et fingerpeg om, at der kan være forstadier, som bør behandles. Det er undersøgelsen hos gynækologen, der viser, om du har forstadier eller ej.

Hvad kommer forstadierne af?

For at udvikle forstadier til livmoderhalskræft kræves infektion med et meget almindeligt virus kaldet HPV, Humant Papilloma Virus. Omkring 85% af alle kvinder får denne infektion på ét eller andet tidspunkt i deres liv. I langt de fleste tilfælde forsvinder virus af sig selv, men hos nogle bliver infektionen kronisk. Det er denne kroniske betændelsestilstand, som kan give celleforandringer.

Hvordan bliver man smittet med HPV?

HPV smitter ved samleje. Oftest har man ingen symptomer og infektionen kan have været tilstede i årevis, inden den giver anledning til celleforandringer. Det kan således ikke afgøres hvornår og af hvem du er blevet smittet.

Hvad sker der hos gynækologen?

Livmoderhalsen ses grundigt efter med et undersøgelsesmikroskop (kolposkop), hvor der ses efter forandringer i slimhinden. Der tages små vævsprøver fra livmoderhalsen (portiobiopsier). Og til sidst skræbes lidt væv fra livmoderhalskanalen (cervixskrab). Hvis du ønsker det, vil der blive lagt lokalbedøvelse.

Før vi tager prøver, vil du blive informeret om formålet med prøven samt den lille risiko der er forbundet hermed og du skal give mundtlig accept.

Undersøgelsen tager få minutter. Det bløder altid lidt efter vævsprøvetagningen. Det er meget sjældent nødvendigt at gøre noget. Afhængig af blødningen kan du få lagt en gazestrimmel - der fungerer ligesom

en tampon - i skeden. Gazen fjernes efter 5-6 timer. Bedømmes blødningen som mere end normal, kan der blive sat et sting eller to. Tråden går i opløsning af sig selv i løbet af 10 -14 dage.

Normale følger?

Efter undersøgelsen kan du bløde et par dage. Blødningen bør ikke overstige menstruationsstyrke. Undgå samleje og brug af tampon samt karbad og svømning så længe du bløder. Herudover kan du leve helt, som du plejer. Hvis du i dagene efter undersøgelsen oplever:

- Kraftig blødning, ildelugtende udflåd eller feber.

Bør du kontakte klinikken og uden for almindelig åbningstid lægevagten 1813

Hvad sker der efter prøvetagningen?

Vævsprøverne bliver sendt til mikroskopisk undersøgelse og svaret vil foreligge i løbet af små 2 uger. Hvis der er celleforandringer, vil disse blive graderet efter, hvor svære de er:

- Lette celleforandringer (CINI): skal oftest kun kontrolleres hver 6-12 måned. Forandringerne forsvinder i de fleste tilfælde.
- Moderate celleforandringer (CINII): Hos unge kvinder, kontrolleres hver 6 måned. Behandles med keglesnit hvis de ikke forsvinder. Hos ældre kvinder og kvinder der ikke skal have flere børn tilrådes oftest keglesnit.
- Svære celleforandringer (CINIII): Tilrådes keglesnit.
- Carcinoma in situ: Tilrådes keglesnit

Behandlingen er individuel og sker i samråd med dig.